

Asia: VN/30063/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtiovarainministeriön asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuista vuonna 2024

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nuoret Lesket ry kohdistaa lausuntonsa holhoustoimeen liittyviin suoritteisiin alaikäisen lapsen kohdalla. Muihin asetusluonnoksen asioihin yhdistys ei ota kantaa.

Nuoret Lesket ry:n kohderyhmää ovat vanhempansa kuoleman kautta menettäneet lapset ja nuoret. He ovat perineet kuolleen vanhempansa ja sitä kautta tulleet holhoustoimen piiriin. Edunvalvojana toimii pääsääntöisesti elossa oleva vanhempi. Lapsen omaisuus koostuu usein osuudesta perheen yhteiseen kotiin ja saadusta ryhmähenkivakuutuskorvauksesta. Muu varallisuus on yleensä pientä.

Holhoustoimen lupia on haettava lapsen omaisuuteen liittyviin oikeustoimiin. Yleinen käytännön lupa-asia on esimerkiksi perheen asunnon vaihto. Leskiperheen tilanteessa tarvitaan useita lupia (edunvalvojan sijainen, vanhan asunnon myynti, uuden osto, asunnon käyttö lainan vakuutena). Lupien hintoja esitetään asetuksessa edelleen kiinteiksi, eikä niissä huomioida lapsen talustilannetta. Lupaprosessiin kuuluu lapsen varallisuutta, pahimmissa tilanteissa iso osa käytettävissä olevista rahavaroista. Tämä ei ole lapsen edun mukaista.

Tilintarkastusmaksu määräytyy bruttovarallisuuden perusteella, mutta velkoja (esim. asuntovelkaa) ei huomioida. Näin varallisuus ei aina vastaa todellista käytännön tilannetta. Tilanteeseen vaikuttaa myönteisesti se, että jos taloudessa on useampi lapsia, niin maksuja kohtuullistetaan.

Nuoret Lesket ry:n näkemys on, että ensisijaisesti kaikkien holhoustoimeen liittyvien toimenpiteiden tulisi aina olla maksuttomia, kun kyse on alaikäisistä lapsista. Toissijaisena vaihtoehtona yhdistys ehdottaa, että varallisuudeksi katsottaisiin todellisuudessa käytettävissä oleva varallisuus, josta velat olisi ensin vähennetty. Lisäksi (tilintarkastusmaksun tavoin) tulisi olla nettotulojen alaraja, joita

pienemmillä tuloilla maksuja ei perittäisi. Tällä tavoin taattaisiin, että lapsen käyttöön tarkoitettuja varoja ei kuluisi pakollisiin viranomaismaksuihin vaan ne jäisivät käytettäväksi lapsen itsensä hyväksi.

livonen Miia
Nuoret Lesket ry